

EMO, dağıtım ve perakende satış hizmet bedellerine yapılan yüksek zamlara dikkat çekti...

ELEKTRİKTE ÖZELLEŞTİRME ZAMLARI DEVREDE

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) 41. Dönem Yönetim Kurulu 31 Aralık 2009 tarihinde yaptığı yazılı açıklama ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun (EPDK) duyurduğu Ocak 2010 tarifesine göre çıplak elektrik fiyatları düşürülürken, dağıtıcı şirketlerin hizmet bedellerinde artışlara gidildiğini açıkladı. "Bir kamu hizmeti olan elektrik dağıtımının piyasanın kar hırsına terk edilmeye başlamasının ardından elektrik tüketimi üzerinden alınan dağıtım ve perakende satış hizmet bedellerine yüksek zamlar yapıldı" denilen

açıklamada, Ocak 2010 tarifesiyle dağıtıcı şirketlerin kasasına giden dağıtım ve perakende satış hizmet bedellerine Ekim 2009 tarifesine göre yüzde 14-22 oranları arasında zam yapıldığı belirtildi. Açıklamada, Aralık 2007'den bu yana dağıtıcı şirketlere doğrudan faturalar üzerinden aktarılan hizmet bedellerindeki artış oranının ise yüzde 93.1'e kadar çıktığı vurgulandı.

EMO 41. Dönem Yönetim Kurulu'nun açıklamasında, 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren uygulanan elektrik tarifelerinin detayları şöyle aktarıldı:

"Konutların kullandığı elektriğin çıplak fiyatı Ocak 2010 tarifesiyle yüzde 1.7 düşürülerek, 17.82 kuruşa çekilirken; dağıtım hizmet bedeli yüzde 22.6, perakende satış hizmet bedeli de yüzde 4.6 artırıldı. Kamunun elinde kalan iletim hizmetinin bedelinde ise yüzde 4.3'lük indirimle gidildi. Tüketim üzerinden tahsil edilen Enerji Fonu, TRT payı ve Belediye Tüketim Vergisi ise elektrik çıplak fiyatındaki yüzde 1.7'lik indirimle paralel olarak düşecek. Ancak sonuçta 1 kilovat saatlik elektrik tüketimi karşılığında

her türlü bedel dahil ödenecek tutar Ocak 2010'dan itibaren yüzde 1.13'lük zamlarla 26.9 kuruştan 27.2 kuruşa yükselecek. Böylece 4 kişilik bir aile için kabul edilen 230 kilovat saatlik elektrik tüketimi karşılığında ödenecek fatura da 61.9 TL'den 62.7 TL'ye çıkacak.”

2009'da Zam Oranı: Yüzde 10.4

2009 yılında yaşanan ekonomik krize paralel olarak elektrik talebindeki azalış ve elektrik üretim maliyetlerindeki ciddi düşüşler nedeniyle elektrik fiyatlarında indirim yapılması gerektiğinin vurgulandığı açıklamada, “Ocak 2010 zammıyla konut kullanıcıları için 2009 yılından beri yapılan zam oranı, yüzde 10.4'e ulaşmıştır. Son 2 yılda yapılan zam oranı ise yüzde 70'i aşmıştır” denildi.

İndirimi Hizmet Bedeli Zamları Engelledi

Elektrik dağıtım kuruluşlarının özelleştirme süreciyle birlikte dağıtım şirketlerinin fatura üzerinden kasalarına aktardıkları dağıtım ve perakende satış hizmet bedellerine ciddi zamlar yapıldığının kaydedildiği açıklamada, şöyle denildi:

“Ocak 2010 zammı da dağıtım ve perakende satış hizmet bedellerindeki artıştan kaynaklanmaktadır. Dağıtıcı şirketler için yapılan zamlar elektrik birim fiyatındaki indirimi ve TEİAŞ'ın iletim hizmet bedelindeki indirimi yok ettiği gibi faturalarda kullanıcıların ödeyeceği zam ortaya çıkarmıştır. Eğer Ocak 2010 itibarıyla dağıtım ve perakende satış hizmet bedellerinde zam yapılmayıp aynı düzeyde tutulsaydı bile konutlar için çıplak elektrik fiyatındaki yüzde 1.7 ve iletim hizmet bedelindeki yüzde 4.3'lük indirimler, faturada yüzde 1.5'lik düşüş sağlayacaktı.

Dağıtım ve perakende satış hizmet bedeli Ekim 2009 tarifesine göre Ocak 2010'dan itibaren konutlar için yüzde 21.48, ticarethaneler

için yüzde 22.01, tek terimli tarifeden orta gerilim üzerinden elektrik kullanan sanayiciler için yüzde 13.87, sokak aydınlatması için yüzde 20.19, tarımsal sulama için yüzde 20.52 zamlanmıştır. Dağıtım ve perakende satış hizmet bedellerine 2008 yılından itibaren yapılan zamlar ise ticarethaneler için yüzde 93.12'ye, konutlar için yüzde 90.1'e, tarımsal sulama için yüzde 84.3'e, sokak aydınlatmaları için yüzde 82.3'e, tek terimli tarife-den orta gerilim üzerinden elektrik kullanan sanayiciler için de yüzde 55.1'e ulaşmıştır.”

EMO'dan 2010 Uyarısı

AKP Hükümeti döneminden önce yapılan alım garantili sözleşmeler sonucunda ortaya çıkan fahiş fiyatlar nedeniyle yaşanan pahalılaşmaya dikkat çekilen açıklamada, şöyle denildi:

“Elektrik fiyatları, AKP Hükümeti döneminde kamu yararını görmezden gelen uygulamalar ve politikalar

nedeniyle katlanılmaz düzeylere yükselmiştir. AKP hükümetleri döneminde elektrikte karaborsa yaratılmış ve bu karaborsa kamunun sırtından desteklenmektedir. Kamuya enerji alanında yatırımlardan el çektilmesi nedeniyle yaşanan arz açığı sorunuyla fiyatlar tırmanırken, 2009 yılında ise elektrik talebindeki azalışa rağmen fiyat artışları durdurulamamış, tam tersine dağıtım özelleştirmeleriyle birlikte yeni fiyat artış baskıları yaratılmıştır. Ne yazık ki AKP Hükümeti, tüm bu olumsuz sonuçlara rağmen, 2010 yılında da elektrik dağıtım alanı başta olmak üzere özelleştirmelere devam edecek görünmektedir. 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun acilen feshedilmesi, DUY denilen karaborsanın lağvedilmesi, özelleştirmelerin derhal durdurulması, kamu yararını gözetecek yeni bir yapılanmanın oluşturulması gerekmektedir. Bu uyarıların dikkate alınmaması durumunda 2010 yılında da elektrik fiyatlarının artmaya devam edeceğini söylemek kehanet olmayacaktır.”

Dağıtım ve perakende satış hizmet bedelleri toplamındaki değişim (kr)					
Tarife Türleri	Aralık 2007	Ekim 2009	Ocak 2010	Ekim 2009'a Göre Zam (%)	Aralık 2007'ye Göre Zam (%)
Sanayi (Orta Gerilim)	1,154	1,572	1,79	13,87	55,11
Tarımsal Sulama	1,842	2,817	3,395	20,52	84,31
Ticarethane	1,714	2,713	3,31	22,01	93,12
Mesken	1,788	2,798	3,399	21,48	90,10
Aydınlatma	1,969	2,987	3,59	20,19	82,33

Ocak 2010-Konut Elektrik Tarifesi	Kwh	Fiyat-YTL	Fatura Top-TL	Zam Oranı (%)
Tüketim	1	0,17820	0,17820	-1,7
Perakende	1	0,00181	0,00181	4,6
İletim	1	0,00440	0,00440	-4,3
Dağıtım	1	0,03218	0,03218	22,6
Fon ve vergiler hariç fiyat			0,21659	1,3
Enerji Fonu		1	0,00178	-1,7
TRT Payı		2	0,00356	-1,7
Bel. Tük.Ver.		5	0,00891	-1,7
KDV Öncesi Toplam			0,23085	1,1
KDV		18	0,04155	1,1
Genel Toplam TL			0,27240	1,1